

paalagt disse Eiendomme at deeltage i de offentlige og communale Byrder, hvorfor de hidtil have været fritagne. Forøvrigt maa jeg bemærke, forsaavidt det omtales, at Kjøbstæderne aldeles ikke have været deelagtige i Udredningsbyrden, at jeg ved nærmere Eftersyn har fundet, at der dog af Fredericia tillige med 3 saakaldte Kobler eller Marker, nemlig Trelde, Bredstrup og Stoustrup Kobler, har været hidtil udredet 2 Nationalheste.

Forsaavidt det tillige er yttret, at denne Lov burde udsættes til en ny Plan om Armeens Organisation fremkom, vil jeg kun kortelig dertil svare, at der dog altid vil kunne findes Brug og Let vil kunne findes Anvendelse for de 1728 Heste ved Affattelsen af denne Plan, og at der dog neppe vil nogenstunde blive Tanke om at paalægge Hartkornet alene at udrede flere.

Mourier: Jeg maa ganske tiltræde hvad den ærede Ordfører i sit sidste Foredrag har yttret angaaende den Forbindelse, hvori denne Sag staaer med Sagen om Hartkornets Egalisering, og det er med fuld Føie, naar Udvalget i sin afgivne Betænkning har yttret, at det i Udjevningen af Forskjellen mellem privilegeret og uprivilegeret Hartkorn har fundet en afgjørende Begrundelse af Hestvedredningsbyrdens Fordeling paa alt Hartkornet, forsaavidt denne Byrde tidligere har paahvilet Hovedgaardene og Præstegaardene. Vel er der under Sagens foregaaende Behandling udtalt en modsat Anskuelse, og man har endog meent, at Byrden af at udrede Heste til Armeen ikke skulde have det Allermindste at gjøre med Sagen om Udjevning af Forskjellen mellem det privilegerede og det uprivilegerede Hartkorn. Men jeg ser dog virkelig ikke, at det gaaer an at fastholde en saadan Anskuelse, naar det betænkes, at Forordningen af 14de Septbr. 1774, som endnu er den gjældende Hovedlovgivning om denne Gjenstand, netop lagde Byrden af Hestes Udredning til Armeens Brug dels paa de privilegerede Hovedgaarde og dels paa Præstegaardene, og derhos, hvad Hovedgaardene angaaer, udtrykkeligen satte Antallet af de Heste, der skulde leveres, i et bestemt Forhold til Størrelsen af den fri Hovedgaardstart, som Gaardene havde paa den Tid, de bleve ansatte til Udredelsen.

Naar man nu isøvrigt med Hensyn til offentlige og communale Byrder udjevner Forskjellen mellem privilegeret og uprivilegeret Hartkorn, saavel som mellem Hovedgaarde og andre Landeieendomme, hvorledes vilde man da kunne forsvare, at lade den her omhandlede Byrde vedblive alene at paahvile Hovedgaardenes og Præstegaardenes Hartkorn? Jeg indseer ikke, hvorledes det paa nogen Maade kunde bestaae med simpel Retfærdighed. Man vil maastee sige, at der ved Loven om Hartkornets Egalisering dog gives Erstatning for Ophævelsen af Skattebeneficiet. Jeg skal ikke opholde mig ved, hvorvidt det Bederlag, der gives herfor, kan ansees som en fuldstændig Erstatning; jeg troer, at dette er langtfra at være Tilfældet. Men, foruden at en Deel Hovedgaarde allerede tidligere, ved at blive ucomplete, have mistet Skatteprivilegiet og saaledes ikke efter Egaliseringsloven erholde nogen Erstatning, gives denne i alt Fald kun for Ophævelsen af det egentlige Skattebeneficium, hvorimod der intet Bederlag gives med Hensyn til Communalbyrderne, og jeg skal endnu tillade mig at gjøre opmærksom paa, at den fremtidige Deeltagelse i Fourage-Udgifterne heller ikke er indbefattet under Erstatningen; men netop med Fourage-Udredelsen staaer den her omhandlede Byrde i nøie Forbindelse, og De ville erindre, mine Herrer, at der ogsaa under Forhandlingerne i Sagen om Hartkornets Egalisering er taget specielt Hensyn hertil. Blandt Andet er det i Motiverne til det oprindelige Lovudkast om Hartkornets Udjevning i Anledning af Spørgsmaalet om Bederlag til det privilegerede Hartkorns Bestidere for Deeltagelsen i Fourage-Udgifterne udtrykkeligen udtalt, at den største Deel af det privilegerede Hartkorn allerede havde en særegen Byrde ved Hesteholdet til Armeens Brug, og at, naar denne særegne Byrde nu ogsaa blev ligeledes fordeelt, vilde Bestidderne af det privilegerede Hartkorn derved erholde noget Bederlag for deres Deeltagelse i Repartitionen af Fourageafgiften. Her ere disse to Byrder altsaa ligesom satte i Forbindelse med hinanden, og denne Forbindelse kan man ikke overse. Vi have voteret en Lov, som gaaer ud paa at udjevne Forskjellen mellem det privilegerede og det uprivilegerede Hartkorn, saa at denne For-